

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Jászberény, III. ker.,
Szentháromság-tér 3.
hova a lap szellemi
részét illető közlemé-
nyek, valamint az elő-
fizetési és hirdetési
: díjak kirendelők.
Nyílt-tér sora 60 fill.

JÁSZ UJSÁG

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési ár

helyben:

Egész évre . . . . . 10— K
Félévre . . . . . 5— K
Negyedévre . . . . . 250. K

vidéken:

Egész évre . . . . . 10— K
Félévre . . . . . 5. K
Negyedévre . . . . . 250 K

Egyes szám ára
10 fillér.

Felétős szerkesztő:
BELEZNAV LÁSZLÓ.

Megjelenik vasárnap és csütörtök
reggel.

Szerkesztő és lapkiadó:
DARÁNYI FERENC.

Szedjük mérgezett jeget.

A selypi s most már megint a hatvani cukorgyárak zagyvaferdőzési ügye — mint ahogyan már többször érintettük — tengeri kigyóként kísért ezen a sokat szenvedett és minden magasabb jóakarattól teljesen mentes jászberényi.

A hatóságok és egyesek erélyes fellépése — mely az egyedül alkalmas közigazgatási jogszolgáltatás igénybe vételével csak a legprimitív-ebb elégtételt eredményezte — az egészségügyi merénylet ellen végeredményében mit sem használ, mert hiszen a szeretve épen nem tisztelt cukorgyárak a mindig hangoztatott „magasabb üzleti érdekek“-re való tekintettel, bármily erélyes hatósági beavatkozás dacára a fórumok dédelgetett gyermekei.

A kolera, epidémia, víz és vidék fertőzés rémhírét kolportáló javszed-keles, távirati segélykérés a jelölté-kesebb helyeken, nem képes meggátolni az evidens veszedelmet közve-
títő bűzös, boitrányos vízfertőzést, mert

— mint legelsőben már említettük — a folyamatba tett vízjogi kihágási ügy elbírálása, illetve a törvényes ité-
lét végrehajtása csak az 1912. évi kampány kezdetén (vagy is ősszel) lesz csak aktuális.

A nagy közönség tájékoztatása végett közöljük, hogy a közegészség-
ügyünk megóvása célzatával tett hatósági hivatalos feljelentésen kívül a selypi cukorgyár ellen már régebben s most tegnapelőtt — miután a vá-
rosi rendőrkapitány és a tisztifőorvos Hatvan vidékén tett helyszíni nyomoz-
ása megállapította, hogy nem csak a selypi, de a hatvani cukorgyár is ereszt a Zagyvába szennyvizet — a város tb. tisztifőorvos a város polgármester rendelkezése, illetve a rendőrkapitány és tisztifőorvos hiva-
talos jelentése alapján — a hatvani cukorgyár igazgatósága ellen is meg-
tette az illetékes főszolgabírónál a feljelentést.

A dolog jelenlegi ilyen stadi-
umban — hamár a közegészségügyünk

evidens veszélyeztetése okából az fizemek azonnali beállítására nézve eredményesen nem operálhatunk — a közigazgatási és magánjog formák határai között kell elmenni a megor-
lás és következképpen a víz mérge-
zés által elvont hasznok és okozott károk megállapítása tekintetében a legmesszebb menő követelésig.

Nyilvánvaló, hogy a Zagyva szán-
szándékosan megfertőzése kiirtja a folyó hal-és rák állományát és a víz értékesítésének csökkentésére szolgál, valamint most már télidőjén lehetet-
lenítve van a város-és a jászvidék jégkeresletének kielégítése, mert azt már megint közegészségügyi tekinte-
tekből kell meggátolni, hogy a mérge-
zett víz jeget be ne raktározás, amennyiben az ily fertőzött vízjege kiszámíthatatlan veszedelmekbe lehet a jéghasználata folytán kútfürőssa.

Ezeket az elvont hasznokat, ká-
rokat a törvénykezés lehető útján mind fel kell számolni a mérgező gyárak ellenében s akár közigazgatási

TÁRCA

Minden kis dal . . .

Minden kis dal, mit leirok
A sóhaj, mit elsőhajtok
Te hozzád szól, téged áld . . .
Minden kis perc te hozzád visz,
Te vagy az údv, te vagy a hit
Lelkemben legszebb világ!

Őh ha látnál egy magamban,
Itt a csöndes alkonyatban
Árva lelkem hogy keres . . .
Lány szabódban, hogy kószálok
Mikor itt a csöndben állok . . .
S nézem a Te képedet.

Őh ha látnál elmerengve,
Tudom nem szállna lelkedre
Soha féltő gondolat . . .

Csak az, hogy a Te életed,
Mig a lelkem érezheted
Nem lehet már boldogabb!

Csontos Kálmán.

Farsangi karcolatok

Farsang van. Igen . . . és mióta Kar-
neval uralkodik, azóta olyan szomorú az idő,
mint a haldoklót körülállók képes-
portája.

Igen . . . mert [mosolygó] napot
szürke felhők takarják, melyekből az apró
hópelyhek oly sűrűn hullanak alá az alvó
térmetzetre, mintha egy el akarnák takar-
ni, hogy sohase legyen ébredése.

E farsangi szomorúság egy allegori-
kus képet juttat az eszembe s ezen allego-
rikus kép pedig azt, hogy — talán az a
gyönyörű szép, lefátyolozott leányzó, —
mellyel rajzoló művészeink az újvet raj-
zolták, most változik át — megöszült,
összetöporodott öreg emberré, milyennel
az elmúlt évet ábrázolták.

És én, ebben az elszontyorodott idő-
ben tovább fúrom gondolataim e lehe-
teltenséggel határos allegorikus képjeit-
nyen.

Igen . . . mert mióta Isten a világot
megteremtette, azóta mindig nagy volt és
míg a világ, világ lesz, mindig nagy le-
end, hogy a leányból vén asszony lesz.

Ép ezért legnyúlk következetesek: —
ha az újvet lefátyolozott, fiatal leánygy
ábrázolták, akkor az ó-évet vén asszony-
nyal ábrázolták, mert ebben megvan a
ogikai összefüggés.

akár magánjogi uton érvényesíteni kell az érdeket hatóságok és magányosok kárterítési igényeit.

Lehetetlen bármely bíróságnak a legmesszebb menő kárterítés megállapítása elől kitérni.

A selypi cukorgyár szennyvizének beeresztése megállapított dolog.

A hatvani cukorgyár ellenében pedig — mint előbb említettük — Jászberény város rendőrkapitánya és tisztí főorvos hivatalos nyomatok során megállapította, miként ott a helyszínen a Zagyva mentén haladva, Boldog község közelében a Zagyva hídnál, hol a hatvani cukorgyárnak a Zagyva védgátjái s a boldogi földig terjedő óriási szennyvízzel elárasztott földterülete — ugynevezett — higasztója van, a Zagyva védgátján egy zsillipet találtak rejtve, melyen át a szemle alkalmával is ömlött a fekete bűzhöd szennyvíz a Zagyvába.

Nos hát így teljesen biztos már hogy nem csak a selypi, hanem a hatvani cukorgyár is ontja felénk a nyílt veszedelmet.

Mindkettőn el kell venni a port az előbb említett formákban és módon.

Megyei és városi ügyek.

Az anyakönyvezetők által szedhető díjak és az általuk végezhető munkákról alkotott végrendelet szabályrendelet a legutóbbi évnegyedes törvényhatósági bizottsági gyűlésen közöltetett és a hivatalos lap máj utolsó számban is. Ezen szabályrendelet 20 szakaszban és A. és B. alatti függelék pontjaiban sorolja fel az anyakönyvezetők ama módokat és szabványokat, melyek szerint a magánfelérdekekben teljesített hivatalos működésért mit vehetnek. Jászberény városa az anyakönyvi kivonatokért járó díjak jövedelmét, a máj utolsó rendkívüli közgyűlésében elvette az anyakönyvezetőkötől s a köz-

pénztár bevételei közé sorozandóknak tartotta. Most azután az a kérdés fog felmerülni a dolog esetleges tebbvitelénél, hogy az állam által ide Jászberényre ki-nevezett és tisztán államlag elől állami anyakönyvezetők teljesíthet-e hivatalos ügykörében a város részére jövedelem zedési funkciót s ha igen, tartozik-e ezt díjazás nélkül teljesíteni?!

Városi közgyűlés. Mint lapunk múlt számban már közöltük, Jászberény város képviselőtestülete el h 4-én jegyzék kedden délelőtti tartja a havi rendes első közgyűlést. A már egybeállított tárgysorozatok szerint, ezen közgyűlésben fog tárgyalni a helyigazniser rendlete az 1911 évi államsegélyből visszatartott s most visszamenőleg folyósított egymillióból városunkra esedékes 500 korona mikénti felosztása tárgyában, továbbá az Erzsébet-kórház felügyelőbizottságának jelentése. Targyalni fog a fogyasztási adóátalány fitetésre vonatkozólag egyes bortermelek által beadott ajánlatokról szerkesztett kimutatás és a fogyasztási adópénztár 1911. évi forgalmáról. A polgármester előterjesztéséhez képest ezen rendes közgyűlés válnsz ez évi működési időre 3 rendes és 3 póttagot a mezogazdasági bizottságba.

A főtér rendezésének ügyében az utolsó évnegyedes végrendelet közgyűlésben hozott határozatra vonatkozólag a képviselőtestület a még e hó folyamán tartandó rendkívüli közgyűlésben fog végleges intézkedést tenni.

A rendőrség államosítása. A helyigazniser a harmadik millió korona államsegély utalványozására vonatkozó rendelkezésben kijelentette, hogy a városok jogosult érdekeinek kielégítéséről az államsegélyen kívül egyéb törvényhozási intézkedések kezdeményezésével, ezek között elsősorban a városi rendőrségnek korszerű fejlesztése után óhajt gondoskodni. E kijelentése folytán az összes városokról részletes jelentést kíván a rendőrség fogalmazói, segéd- és kezelőszemélyzetei, valamint őrszemélyzet állásának létszámáról, feltevényéről, a rendőrkapitányi hivatalok összes dologi kiadásairól, és arról, hogy a közbiztonsági szolgálatnak a városok beierületén való pontos ellátására, az illető város

mint a három napos eső idő, mert bus arcát vágni és vigarfol, nem könnyű dolog!

Különbén, ki nem hiszi, próbálja meg; de előbb a szíve táját drótoztassa meg, hogy úgy ne járjon, mint az a bizonyos húsos fűző . . . Hált! É s ne tovább, mert ez már politika! Ez pedig nekünk nebands virág, mióta a nők nemcsak a férfiakat, hanem az egész világot kormányozzák?!

Tehát ismét farsang van. Karneval itt is, ott is kormoskodik és nem is eredménytelenül, mert már a táncolni vágyó aigyalak csevegnek és irigykednek egymásra.

Hallgassák csak Irenkét és Jolánkát!
— Te, Irenké má az idén bába négy, pedig milyen fiatal leány vagy . . . Milyen boldog és szerencsés leány vagy te, hogy niucsennek néniéd, mint nekem.

— Ne mondj, Jolánka nekem, hogy boldog vagyok, mert én akkor lennék bol-

kiterjedésre és lakosságának számára való tekintettel menyi személyzetre volna szükség. Ugy tudjuk, hogy a rendőrség államosítására vonatkozó törvény 1913. január 1-től szándeőkznak eleibe lépeltini.

Sajtóügyek

Halpénz.

(Egy szó a sajtóterjesztés ügyében).

Vajjon jó fordítottam-e le a német „Trinkgeld” szót, nem tudom, annyit azonban tudok, hogy valóban igazán fordítottam le, mert csakugyan nagyobb-részt élcsúszk az ilyen ajándékokat. Azon felül azt is tudom, hogy amit e cím alatt írok, az nagyon hasznos és üdős.

„Egy-péblános-társammal voltam egyszer és egy óriási naptár-halmazt láttam nála, kérdeztem: „Ugyan, jó péblános ur, mit csinál ezzel a sok kalandáriummal?” beszélt egy pap az amerikai Hírökben.

„Elmondom azonnal: Már megintam a sok „Tringeld” osztogatását. Vettem kalandáriumot, ha a cipészinas jön és hozza lábbelmet, kalandáriumot kap. És ő örül neki, a pár krajcár on gyis enniavaló volt volna és alkohorra szoktatóm őt. Ha jön a szabóeség, az is csak egy ilyen szép kiállítású kalandáriumot kap és örül neki. Ha ’kocsimagos névnapja van, ha cseledeknek kellene valamit adni stb. stb. azok ezen különféle kalandáriumokból kap egy példányt, örülnek neki, hogy nem kell venni és hozzáhasznos olvasmányt is kapnak. Nekem személyesen nincs is nagyon sok kiadásom. De ajándékot úgy is illik adni, ha valamit a bázahoz hoznak . . . Nagy mennyiségben rendeltem meg a kalandáriumokat és akkor olcsóbban is kapom. Így szoktam miniszterainmat megjutalmazni így az iskolában a jó gyerekekkel, ha látogatásra megyek, avagy a hittan alomra, ha szépen felelnek. Sőt akik telomatoknak valami hasznos dolgot avagy sziveséget tesznek, ajándékba egy ilyen hasznos olvasmányt kapnak. S azt vettem észre, hogy nagyon örülnek.”

Hát így terjesztini a jó olvasmányokat, tessék elhinni, apostol! fénykedés.

Igen ám, de a haldokló ó-ének utolsó órái, percei az öreg Szylveszter apóhoz fűződnek.

Szylveszter pedig már akkor, mikor a nap első sugarát meglátta, férfi volt, tehát ő, vén asszonyom nem változhatok, de hát az újévet ábrázoló, lefátyolozott, fiatal leány öreg Szylveszterre igen? Gondolkodjanak ezen azok, akiket érdekel!

. . . Farsang van. Karneval, a vigkedélyű herceg az elszontyorodott idő dacára is ott legyekszik a fiatalság körül, hogy a fényesen ragyogó báltermek falai közé csalogassa őket, hol aztán: — sirva vigád a magyar!

Nálunk is lesz valami, mert a mi Karnevalunk klakkját, frakkját vasalni küldte. És önök, kedves olvasóink azt hiszik, hogy mi is sirva vigadunk? Ne higyjék, mert mi sirva vigadni nem tudunk!

Én egyszer láttam egy sirva vigadó magyart s akkor is úgy elszontyorodtam.

dog, ha volnának nővéreim, kikkel unalmas óráimat . . .

— Oh, te kis oktondi — vágott közbe Jolánka — ne bívdán azt, mert ha néniéd volnának, neked is úgy, mint nekem tizenöt évesnek kellene maradnod és nem vinnék sehova se.

Halljátok ezt komoly szándék nélkül bálozni szerető fiatal urcsáknk!? Éz nektek szól.

Szajójátok meg a üzenőüveves Jolánka nővéreit, hogy Jolánka is bálozhasson a farsangon, mert hiszen a házasság nem szeretem manapság, hanem a társadalmi hivatalnak egy olyan neme, melyet teljesíteni kell annak, ki bizonyos állást tölt be a társadalomban.

Farsang van . . . házassodjátok azért is, mert: — páros élet a legszebb a világon.

Boldogfal Károly

A magyar katolikusok gyásza.

Gróf Zichy Nándor.

Boldogult Major Ferenc program-beszédekor láttam először a magyar katolikusok patriarcháját Zichy Nándort, azután meg sokszor a katolikus nagygyűléseken. Azelőtt keveset láttam. Hallottam tüzes, lelkesítő szavait, épültem mély hitről tanuskodó magatartásán az eucharisztikus körmenetek alatt, amelyeken gyertyával kezében szeméit folyton az Oltáriszent-sígre irányítva közvetlen a baldachin

után lépdelt rendesen Aladár fiának karjaiba kapaszkodva, ajkain, arcán az összeszedettség áhítatával. A nyilvános ülések után ott szokott a Vigadó kapujában várakozni reá az ő kedves püspök rokona a lángbuzgalmu erdélyi püspök gróf Majláth Gusztáv Károly, aki élénken fürkészve kereste őt a kifelé tóduló tumultusban, mikor aztán meglátta az ősz apostolt, oda furakodott hozzá, karját kereste, ma-

gába öltötte s úgy kalauzolta, szinte vitte a kocsjához.

Később, mikor már agkorával járó gyengesége nem engedte azt, hogy eljőjön közénk a Vigadóba, akkor meg nevének hallatára tanuja voltam annak a percekig tartó falrengető szinte orkán-szerű ovációnak, amiben szinte tombolt a kath. nagygyűléseken részt vett tízezrek hatalmas tömege. Láttam őt kezét csókolni a fiatal püspököknek s leereszkedő nyájjassággal csevegni az utcán a legigénytelenebb káplánnal. És nem tudom, engem ezek a jelenetek szíven ragadtak meg oly erővel, hogy valahányszor hallottam annyiszor könybelábadtak szemeim. Ime — gondoltam mindig magamban — egy világi ember, egy nagy ur, egy hatalmas név viselője, mennyi más nagy urat s kicsi szürke lateinert vagy iparost szegyeint meg hitével, igazságos törekvések a pár excelsus kath. közügyek bátor s önzetlen szolgálatokban.

Zichy Nándor gróf néppárti volt, annyira az, hogy az ő nevéhez fűződik annak bölcsője, virágása és egész missziója. *A katolikusok parlamenti képviselete nélkül ma sem vagyunk.* Mindaz a sok féle virágot, amit ma kinyitva látunk hitéletünk, politikai s társadalmi szervezkedésünk mezőseiben, mind ő ültette, gondozta és ápolta. A lelkes és ügyes kertész tetterejével. Kongregációs volt, 83 éves korában is a fiatal gyermek kedves vonzódásával csügött a Mária kultuszon. A híres Mária levontek erényeitől volt ékes örökifjú lelke. Hitvalló volt, akit nemcsak a haragszó nemlálalt soha fődött fölél, de a főrendiház márvány csarnokai sem lehettek soha tanui a palástoló opportunusznak. Szent Vince-testvér volt, aki ép oly jól érezte magát a koldusok s nyomorultak kuckóiban, mint saját liftes szőnyeges palotájában. Katolikus publicista volt, aki kedves lapjában az „Alkotmány”-ban mindig megszólalt, mikor a legkényesebb s legnehezebb politikai viszonyok denevérszárnyai alatt sóhajtozott a közelet s neve alig volt a címél kisebb betűvel írva. Mi volt még Zichy Nándor gróf?

Naplény, melynek sugarai alatt felszáradtak a magyar katolicizmus talaján a penészvirágok, tavaszi szitáló eső, melynek nyomában pezsdülő élet fakadt a lelkek afelegfogások az érzések világában. Élő hitvallás volt husba, vérbe írva. Példa akit követni nemcsak tisztesség, de kötelesség is minden modern katolikus emberre nézve.

Nincs többé. Csak emléke, szelleme lebeg az adonyi sírhant felett.

Karneval

(—ss.) A felér hótakaró alatt megfigyottan pihen a természet. És még künn heged az észak szél hordja a zízegő hópelyheket; addig benn a barátságos meleg szobáknak csak keveseknek dobban meg a szívük azok iránt, kik kopott, rongyos ruhákban dideregve éheznek.

A kevesek között akadnak ugyan egyesek, kik a jótékonyait égísze alatt meg-megverik a nagy dobát, hogy segítsenek a dideregve éhezőkön.

Megszületik egy-egy jótékonyculi estély, mulatság, melyek azonban végeredményükben csak igen csekély hányadát juttatják a jótékonycélra adakozók adományából, az arra valóban rászorultaknak.

Mert az ilyen jótékonyculi estélyek, mulatságok jövedelmének legnagyobb részét oly kiadások emésztik föl, melyek a legtöbbször elkerülhetők volna!

Nem akarjuk hültenséggel vádolni az ilyen jótékonyculi estélyek, mulatságok rendezőségét; de kérhoztatjuk az ilyen jótékonyculi estélyek, mulatságokkal szemben a társadalom ama bologna fölfogását, hogy a rendezőségét belekényserítik a legmesszebbben kiadásokba.

Igen, mert hiszen a mai társadalom csak ott éri jól magát, a hol minden ragyog, s a hol ő is ragyogni. És rendszeren ez a fénylési mánia viszi el a befolyt jövedelem legnagyobb részét, mert míg a jótékonycélra alig jut tízenöt-husz korona, addig a rendezés költségei százezrek emésztik föl.

Az ilyen jótékonyból tehát kevés hasznuk van azoknak a szegényeknek, kik az alamizsnára rá vannak szorulva, mert az ilyen jótékonyág gyakorlatja mellett fölkapik az áliak az éhségtől, s meggyűlölnék ruhátlan tagaik a hidegtől.

Ép ezért be kellene vinni a társadalom minden rétegébe, hogy a jótékonyculi estélyek, mulatságok elsősorban a jótékonycél szolgálják s csak másodsorban a mulatság.

Vonjuk össze tehát a jótékonyculi estélyek, mulatságok kiadási költségeit! Ne kívánja senki, hogy pazar díszletekkel ékesítse át a termet, melyben a fiataljag a hidegben, fagyban dideregők, éhezők javára izzadja el fényesre vasalt gallérját!

És ne kívánják a jótékonyculi estélyeken, mulatságokon részvevő hölgyek a rendezőségét, hogy megjelenésüket fényes táncrendekkel honorálja, ha az ezekre fordított költségekkel esetleg egy éhezőt didergőt segíthetnek!

Itt a farsang mulassunk!... Mulassunk mig fiatalok vagyunk és vigadjunk, hogy jövedvel, de ugy mulassunk és vigadjunk hogy minél több kenyérré való jusson az éhezőknek és fűtőanyag a didergőknek!

ÚJDONSÁGOK.

— **Katholikus Bál.** A kabnetti irodából nyert értesülés szerint a király, mint a bál legfelsőbb védője, megbizta jőzse kir. herceget, az egyik fővédőt, hogy mint

személyének képviselője jelenjék meg az 1912. január 13-án a Royal szállóban rendezendő bálon. E szokatlan esemény, hogy a király képviselője megjelenik, különös édekességét és jelentőségét ad a Katholikus Bálnak, melynek fényét az eddiggiéi is nagyobb mértékben fogja emelni az udvarnak ily módon történő részvétele. A bál vedőséget és díszelnökséget eddig a társaság következő tagjai vállalták el: özv. Almássy Györgyné grófné, Aponyi Albertné grófné, Apponyi Sándorné grófné, Ávedik Simonné, Baross Jánosné, Bathányi Tivadarné, grófné, Bánhídi Antalné báróné, Bornemissa Gabriella, Chotek Rezsőné grófné, Cziráky Jánosné grófné, Esterházy Miklós Mórinczné grófné, Erdődy Gyuláné grófné, Farkas Edith, Festetics Tasillóné hercegné, Forster Gyuláné báróné, Gerliczy Ferenczné báróné, Gerliczy Félixné báróné, Ghillány Imréné báróné, Hadik-Barkóczy Endréné grófné, Jeonovits Sándorné, Karácsoni Jenőné grófné, Károlyi Lászlóné grófné, Mailath Józsefné grófné, Nagy Sándorné. Nádasz Tamásné grófné, Nákó Sándorné grófné, özv. Orczy Seraphiné báróné, Orosdy Fülöpéné báróné, Pallavicini Edéné ögrófné, Pallavicini Jánosné ögrófné, Páffy Miklósné hercegné, Pechata Endréné Pfejpacsevics-Mikló Endréné grófné, Révay Simonné báróné, Ribossy Kálmánné, Rubinek Gyuláné, Ruffy Pálné, Serényi Bélané grófné, Soós Jolán, Szepesházy Imréné, Széchényi Emilné grófné, Szemző Agae, Szinyei-Merse Józsefné, Szőgyény-Maric Lászlóné grófné, Timon Akosné, Tótfüssy Béláné, özv. Végessy Gyuláné, Wenkheim Dénesné grófné, Wenkheim Frigyesné grófné, Winditsch-Graetz Lajosné hercegné, Zichy Ralafné grófné, Apponyi Albert gróf, Ávedik Simon, Barkóczy Sándor báró, Bathányi Iván gróf, Bathányi László gróf Berceoly Jenő, Burján István báró, Chotek Rezső gróf, Concha Gyözö, Csarnda János, Csekonics Endre gróf, Dessewffy Aurél gróf, Erdődy Gyula gróf, Erdődy Béla, Esterházy Miklós herceg, Esterházy Miklós Móríc gróf, Esterházy Rudolf herceg, Festetics Tasilló herceg, Forster Gyula báró, Fülepp Kálmán, Gerliczy Ferenc báró, Gerliczy Félix báró, Ghillány János báró, Haász József, Hadik-Barkóczy Endre gróf, Hunyady József gróf, Karácsonyi Jenő gróf, Kálmán Gusztáv, Károlyi József gróf, Libits Adolf, Magyar Géza, Mailath József gróf, Makay Dezső, Mariska Vilmos, Melicher Kálmán, Nádasz Tamás gróf, Nákó Sándor gróf, Orosdy Fülöp báró, Palavicini János ögróf, Pechata Endre, Révai Simon báró, Sághy Gyula, Skerlecz Iván báró, Smailovszky Valér, Széchényi Emil gróf, Széchényi László gróf, Szinyei-Merse József, Szőgyény-Marics László gróf, Timon Akos, Tótfüssy Béla, Wenkheim Frigyes gróf, Wenhardt Pál báró, Zichy Ralaf gróf, Zsembery Kálmán, Zsitvay Leó. Karzatjegyekre már most lehet előjegyeztesek tenni a bál irodájában (IV. Ferenciek tere 7. III. lépcső J. 8.) naponként 6-7 óra között.

— **A munkabiztosító pénztárnál** tudvalegöl megsemmisített tisztviselői válsztás dolgaival csütörtökön fog újul

folgalkozni a pénztár igazgatóságá, amidőn is ezen ülésben fog intézkedést tenni a már meghirdetett pályázatokra vonatkozólag a kijelöléseket illetőleg s ezen ülésben határozza meg a pénztári tisztviselői válsztásának határidejét.

— **Kaszinói közgyűlés.** A jászberényi polgári kaszinó ma vasárnap délelőtt 11 órakor tartja Koncecs István elnökletével, évi rendes közgyűlést saját helyiségében. A közgyűlésben az egyesület állapotát tárgyzó elnöki jelentésen és pénztári jelentésen kívül újra fogják az alapszabály értelmében 6 évre válsztani az uttal a kaszinó egyesületi vezetőségét és tisztakarát is.

— **A pince szövetkezet borárudaja.** A jászberényi pince szövetkezet által régen fogatnba tett borarúsítási ügye sok huzavona után sikeres végmegoldást nyert, ameyben most már megneverte a kicsiségben való borarúsítási engedélyt. E szerint e hó 15-én már megújítja a szövetkezet intézőség a jászajági Hiteletintézet és Takarékpénztár épületében levő üzlet helyiségében a borkereskedést, hoi a közönség legújantavosabb árákon vásárolhatja a különböző fajú legfinomabb palackozott homoki borokat. A pince szövetkezet ezen újdonságot által a borfogasztó közönség himsitalan kitünő borokhoz fog jutni.

— **Művész hangversenyek rendezősége** a következőket közli: A város kö zönségének érdeklődése a hangversenyek iránt megfellejt lenkes volt. A berlete-lő jegyzés ideje január 1-én járt le és eredményt tett ház. Az összes helyek berletben vannak elfogulva és így a rendezőség nincs abban a helyzetben, hogy a hangversenyekre még jegyeket adjon ki, annyival is inkább, mert már a berletek száma is túl nő a rendezés elhelyezési keretein.

Az első hangverseny január 13-án szombaton lesz, ameylen a Waldbauer-Kerpel vonós négyes szerepel. A hangversenyek pontosan 1/2 órákor kezdődnek és az egyes számok alatt az ajtköt be lesznek zárva. Kérjük a berlet közönséget, hogy jegyeit Vétes Adolf könyvkereskedésben átvenni sziveskedjék, mert a jegyeknek házhoküldése sok nehézséggel ütközik.

A második hangverseny az eddigi megállapodások szerint január 27-én lesz ameylen az országos színfőiak zenekar működik közre. Eddig a rendezőség közlése, mi magunk részéről, kell hogy öröme konstaláljuk, miként városunk közönsége, a szépművészeti dolgok iránti mege érdeklődésével végre tanulejt adja a zenetérten való ama haladásnak, melyre — tekintve ország-világ előtt specialis dalkultuszával a régmutakban elért sikerét — reátretemve s ugy szólván utalva is van.

— **Harcserző célúövészet.** A helybeli m. kir. honvéd állomány legénysége számára e hó 10. 16. 18. és 23-án tartják meg a borsóhámi lövőtérren a harcserző célúövési gyakorlatokat, mely alkalomra — mivel életpillányekkel történik a gyakorlat — ugy a katonai, mint a polgári hatóságok szieskorú ovóintézkedéseket tesznek.

— **Dohánybevlátás.** A helybeli m. kir. állandó dohánybevlátó hivatalból e hó 2-án kezdte meg a bizottság a bevlátás termes bevlátási munkáit. A bevlátás eredményéről annak idején belogunk számolni t. olvasóinknak.

— **Rendőri statisztika.** A múlt évi december hónapban rendőrségünk 34 esetben fogantatott bűnügyi nyomozást. Előfordultak a következő bűnesetek: Lopás 11, sikasztás 1, hadártdíjték 7, idegen ingatlan rongálás 13, testi sértés 7, idegen ingó vagyron rongálás 1. Kihágás történt 79. — E hónapban feltűnően szaporodott a bűnesetek száma, a múlt hónapéhoz viszonyítva. Oka a munkátlanlág és a szesz. Az egész évi átlagot véve azonban a bűnesetek száma sokkal kevesebb a múlt évben, mint az azelőttiek. Az 1910. évből a bűnesetek száma volt: 900; az 1911. évből pedig csak 710. Ez örvendetes jelenség s biztató.

— **Olcsó kenyér.** Inges Istvánné hajtai tanyai lakosné csütörtökön két zsák búzát hozott öröni a malomba. Miután már a búzát megöröltette azt a malomba hagyva bement a városba vásárolni. A vásárlások visszatérve a lisztet nem találta, mert azazalt vaikai elemelte. Még pedig egészen nyugodtan több ember szemeláttára vitte el az illett vakmerően a lisztet. A károsult a rendőrségre sietett s jelentést tett az esetről. Szemtanúkkal igazolta a fejleletét a kárát, kik látták amint a tettes a lisztet elvitte.

— **Az elbocsájtott cseléd bosszúja.** Kun Pál gyöngyösi-uton levő tanyánban lakó gazda udvarára Szylveszter Esterházy Várdi Gusztáv és társa behatoltak s istállójának ajtaját összetörték. Azert cselekedtek ezt, amivel Várdit, ki múlt évben nála cselédkedett a szolgálatból elbocsátotta.

— **Karjagató legény.** Csütörtökön este Juhász Ferenc ifjanc a tanonciskolából jövet jökevében ordította haladt végig a Petőfi-utczán. Az ügyeltes rendőrűt csendre intette, de rá sem hederítve, tovább rikoltozott. Beidéztek a rendőrségre, hol elhűztek a nótáját keservesen.

— **Ablakverés.** Eroll már állandó rovatot nyithatnánk, oly gyakran fordul elő. — Múlt számunkban adtunk hírt tömeges ablakverésről. Most ismét Inges János Kőkep-utcai lakos panaszolja a rendőrségre, hogy Sánta József és társai már másodszor verik be összes ablakait rövid időn belül.

— **Elvitték a vásznat.** Balla István Kápolna-utcai lakos a padláson tartotta egy taskában fehéreműnek való nagy csomó vásznát, melynek értéke 240 korona lehetett. A múlt hét valamelyik éjjelén valami ismeretlen tettes a padlásnak udvarfelé néző ajtaját kinyitotta, a taskát a vászonnal együtt elemelte s az ajtó vissza bezaknna. Egy valami bejáratos egyén követhette el a lopást, vagy egy furlangos tolvaj.

— **Nők éjjeli munkája.** A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy az iparüzemekben alkalmazott nők éjjeli munkájának eltűláséről szóló 1911. évi XIX. törvényecikk 1912. évi január hó 1-én életbe lépett. E napról kezdve tehát a törvényben foglalt rendelkezések a törvény hatálya alá eső összes ipari üzemekre alkalmazást nyernek.

— **Vizkereszt.** Január 6-án, tegnap ünnepejük vizkereszt ünnepe. Az egyház ezen ünnepeit „Epihanidának” vagy is Urunk megjelenésének nevezi, azon okból, mert e napon Jézus háromféle megjelensének, vagyis életéből azon három nevezetes események emlékeztét ünnepejük, melyek az ő istenségei bizonságai. Első ezek között a napkeleti bölcsek utazása Júdeába, kik a Bálán által megjövendőt csillagút csodálatosan vezettette, Bethlehembe érkeztek, megtalálták az isteni kisdedet és leborulva imádták őt és ajándékokat nyújtanak neki aranyat, tömjént és mirhát. A második ünnepeit esemény a Jézus megkeresztelése a Jordán

vízen Ben Ker. szt. János r. al. A harmadik azon csodátelete, hogy n láni menyegzőben szent anya közb járására a vizet borrá változtatta, ez v: az első csodátele.

— **Felsült betörők.** Tóth Mihály városi szolga neszűri-szözlőben lévő kunyhóit ismeretlen tettesek a múlt heten feltörték, de semmit sem vihettek el, mivel az teljesen üres volt.

— **Uj hadnagykok.** A hivatalos lap közlése szerint: Bekéssy Gyula és Novák Kálmán főgimnáziumi tanárok tartalékos hadnagykoká lettek előléptetve.

— **Uj igazgatók.** Örömmel vesszük a hírt, hogy gimnáziumunk régi jeles képzettségű tanárát Barla Kálmánt a vall. és közokt. miniszter címzetes igazgatóvá nevezte ki, vagyis léptette elő érdemei elismeréséül. — Midőn e kiváló tanerő előtt mi is meghajlunk ezen alkalomból az elismerés zászlóját, melegen gratulálunk a nagyon megérdemelt kiütetéshez.

— **A szenáció.** A fővárosi lapokban a heten megjelent egy hír valami Staub nevezetű könyvelőről, a ki Moller Rudolf helybeli fakereskedőtől 12 ezer koronát sikasztott és a rendőrség leartóztató. Olvasóink részéről megrovási kalandban részesíthetünk, hogy mi ezt a helyi szenációt elhalgattuk. Epen ezen okból utána jártunk a dolognak, kérdésti intézünk Moller Rudolffhoz és a rendőrséghez, hol is az előbbinél azt az értesítést nyertük, hogy az állítog nála történt sikasztásból egy százot szeg az, a rendőrségnél pedig arról szerzetünk tudomást, hogy Staub innen 2 év előtt elvázott, itt le nem tartóztatták s itt ellene semmiféle eljárás nincs folyamatban. Hogy e hír hogy került forgalomba, ezt a budapesti lapok helyi árvíz és tüzeszedelmek tudósítói tudná meg mondani!

Vidéki rövid hírek.

— **Napi lapból heti lap.** A „Karcagi Napló” című Karcagon megjelenő napilap mint ilyen megszuát s ugyan e címen Pásztor Géza tulajdonos és szerkesztésében mint heti lap továbbra is megjeleni. Régi nézetünk, hogy oly vidéki városban, hová már a nap deléltől érkezőnek fővárosi napi lapok, szörnyű felesleges és nagy áldozat napilapot megjelenteni.

— **Tisztújítás Jászapátin.** Jászapátin a múlt napokban ejtették meg a tisztújításukat a közseg előjárómak megválasztása céljából. Főbíró lett ki volt Berente Miklós, h. bíró Rusvai Lajos, pénztáros Utassy Zsigmond, Körgyám Kis A. János.

— **A hatvani közkörház létesítése ügyében** Heves megye alispánja igen ajánló feltéjlesztést tett a beüjgymintsterhez, melyben erősen hangsúlyozta, hogy a környék egészségügyi ellátása céljából arra ott igen nagy szükség van.

— **Gyöngyösi kalendárium.** Ily címen Gyöngyösön egy a vidék történeti leírását és ismertetését magában foglaló szépkiállítású napjár jelent meg Gyöngyösön, melyben a város és a vidék előkelő toltorgatói írtak.

— **Kolera zár feloldás.** Cibakháza területére érendelt kolera zár hivatalosan feloldatott.

— **Betörés lopás.** Karcagon Reich Sándor péküzletet feltörték éjjel s onnan a napi pénztárban levő 30 korona pénzt ellopott. A rendőrség a betörőt egy pék legény személyében elfogta.

— **Püspöki alapítvány.** Parvy Sándor egyházmegyénk volt jeles segéd püspöke, most szepesi püspök 80000

koronás alapítványt tett a szepeshelyi r. k. tanítóképző intézet javára.

— **Differitizs járvány** miatt Turkevén november hó 10-ike óta zárva volt elemi iskolákat a járvány teljes megszüntése okából e hó 2-án kinyitották.

— **Megölte a bika.** A mezőturi Baktai József tanyáján a múlt napokban Kőrösi Lajos nevű bereste egy megvadult bika felölte és megölte.

— **Piaczi tudósítás.** A piaci árak a heti vásárokn és a napi piacokon következőleg váltakoztak. *Gabonamétek:* Búza m/m. 22. 20—22 K 40. Rozsbúza 18. 60—19 kor. Árpa 19. 20. Zab 18. 60. *Orlemények:* Búzaliszt finom 36 fill. középfinom 34 fillér, Rozzliszt 26 fillér. *Szárnyasok:* Csibe 1 pár 240 fill. Kappan sovány 1 drb. 260 3 kor., hizott 4 kor. 420. Kacsa sovány 3 kor. 20. hizott 4 kor. 4 fill. Liba sovány 5. és 6 kor., hizott 9—10 korona. *Húsmétek:* Marhahús levesnek 164 fill. pecsenyének ugyanannyi. Borjúhús hátúja 2 kor. 40 fill. eleje 1 kor. 90 fill. Juhhús 1 kor. 14 fill. sertéshús 1 kor. 56 fill., szopósbrány 8—9 korona. Allati termékek: szalonna kigr. 2 kor., disznózsír 190, lódszír 3 kor. 60 fill., tej fölözleten 20 fillér literje, fölözött 18 fillér. Tojás árúja 8 fillér. Mész 1 kigr. 210 fillér.

Eladó földbirtok.

Felsőegreskátán a hajtai részen, alsóegreskátával határos 37 és fél hold

szántó és kaszáló eladó: szöllő telepítésre is van benne alkalmas rész:

Nagykátán a piac téren 550 □-bi telek a vasut-utczán 450 □-bi telek: az állomás közvetlen szomszédságában 3000 □-bi építkezésre, gyári és ipari célokra megfelelő telek eladó:

Érdeklődők a tulajdonosnál, **Boszik Pálnál** Nagykátán jelentkezhetnek.

Nyilt-tér.

Ezenrovaitban közeltekér nem feltetés a szerkesztés

MARGIT

GYÓGYFÉRRÁS BEREGMÉGYE

A gyomor, belek, húgúdyhó, s különösen a légecsőlek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is, ha VERZÉSEK, sejték, fenn. — Megrendelhető EDESKUTY L.-nál Budapeston és a forrás keletőségénél: Minkácson.

E A D Ó

33 év óta tenánnál, jó hírnévnek örvendő **szabó-üzletem** betegségek miatt helyiséggel együtt azonnal is átvehető. :: Bővebbet: Gyurkó Istvánnál, :: Jászberény

Eladó

husz magyar hold elsőrendű föld egy tagban, rajtalevő

tanyaépülettel

2 és fél hold remek fakvasú

∴ szőlővel ∴

Farmoson, a jászberényi határhoz egészen közel. Ára körülbelül

25.000 korona.

Az ingatlanon 12.500 korona elég olcsó kölcsön már rajta van.

Bővebbet:

Dr. Török Ignác ügyvédnél
Nagykúta.

Jó olvasmányt a magyar nép kezébe.

Egri népkönyvtár csinos címképekkel ékes füzetek ezek:

Szép históriák. Tarkányi Béla népies versei a kőnép életéből. Ára 20 fill.

Ingyen házi patika. Népszerű egészségügy. Irtó Csepeli Lajos dr. Ára 10 fill.

Kínés-heroldok tisztítójeze. Elbeszélés az Aprók irta kv. indorok törtétele. Irtó Heil-vegy Lajos dr. Ára 20 fill.

A két Duna testvér. Szentkirályi irány népies elbeszélés. Irtó Kristóf Endre Ára 20 fill.

Átok-e vagy áldás? Egy két csópp méz a munkások között. Irtó György Ára 10 fill.

Gondolkozzál! Azaz gondolkodjál azon, hogy a természet miképp vezet rá a jó isten és a valóság igazságok ismeretére? Irtó Vágósy Gyula Ára 10 fill.

Száz jó tanács egy baj ellen. Képekkel. Irtó Stoltz Albert, Fordította Krassy Félix. Ára 40 fill.

Bötesótló az égit. Kalauz a jó életre. Irtó Stoltz Albert, Fordította Krassy Félix. Ára 40 fill.

Jó népies imakönyvek.

Vezérkönyv. a processiókhoz és más ajátosságokhoz. Szerkesztette Tarkányi Béla. Vázsonkötésben. Ára 100 fill.

Szomorú vigasztalója. Irtó Tarkányi Béla. Vázsonkötésben. Ára 70 fill.

Plebániai közös ajátosságok. Szerkesztette Bariczius József. Ára 60 fill.

PÁRTOLJUK

a kat. sajtóegyesületet!

Az egyesület célja a kat. napi sajtót és járányu iradalmat föl-
lentíteni, versenyképesse tenni és
a legszélesebb körben elterjesz-
teni. E végből szellemi és anyagi
erőket mozgósít, a kat. tár-
sadalmat szervezi és egy nagy
sajtóalap létesítésére törekszik.

Tagja lehet minden keresztény
férfi vagy nő — a rendes tag
félévenként legalább 1 K (ingyis
egész évre 2 K) tagdíjat fizet. —
A jövővi tagok sorába tartozik
aki évenként legalább 10 kor-
nával járul az egyesület céljai-
hoz. — Alapító tagként szerep-
repez az, aki egyszerre (vagy
részletekben 2 éven belül) leg-
alább 200 koronát áldoz a ma-
gasztos célra. — Disztag cím-
telti meg azt, aki legalább 1000
K összeget adományoz a sajtó-
alap javára.

Központi iroda:

Budapest,

Ferenciek-tere 7. V. lépcső. I. em.

BUTORÜZLET MEGNYITÁS.

Tisztelettel hozom a vásárló
közönség b. tudomására, hog-
helyben Apponyi-tér 23 szám
(Streitman-féle) saját házamban
butorüzletemet megnyitottam.

Raktáromban a saját műhe-
lyemben készült butorokat ár-
usítom, egyszeri és modern, finom
kivitelűen, úgy szinten minden-
nemű kárpítottok butorokat,
valamint vas- és félezék buto-
rokat díszes kivitelben.

A t. közönség figyelmét bána-
ra vágok felhívni, hogy mindenne-
mü asztalos és kárpitos munká-
kat kíván megrendelés szerinti
tíz órában és öt órában készíteni.
E tereim már több egy műke-
désben és szakkezeltségem
mindkét iparban azon kellemes
helyzebe jutott, hogy bármely
hasznú üzlettel a versenyt kiálalm
és a t. közönség igényeit a leg-
szelidobb kiszolgálás mellett ki-
elegetni tudjam.

A t. közönség szives pártfo-
gátat kérve,

kiváló tisztelettel
UNGÁR MIKSA
asztalos és kárpitosmester.

Ügynök 2. osztalos és 1 kárpitos
tanonc fizetéssel azonnali felvételük.

„FPAFF“ va rögvillanyerőre!!! Legelső és legártársabb
világos. Ördönként 3 fillert fogyaszt óriási munkaképes
ség mellett. Többet dolgozik, mint 10 más fajta varró
gép. Bizonyított dolog és ami fő, minden fáradság nélkül. — Ajanlja
Singer-Central-Bobbinn karikahá-
zajalan és könnyűjárású jász-
baltáros varrógépeit házi
és ipari célokra. Nagy raktár tart arany- és
ezüstművekből, ékszer- és ezüst
dísztárgyakból, melyek
ajándékoknak igen alkalmasak. Ugyanint
különlegességek, szem-
üvegek és hőmérők és
és zseborák, ékszer- és minde-
nemű tárgyak javítását továbbá
ház villanycsengők
nygraktára. Servkötők,
gummiúrus, műszerek,
Eivállja toronyórák fel-
állítását és javítását, fali-
faliállítását és ju-
nemat. Fali-
álló-, inga-, omega- és
tőzseborák nagy raktára. Európa összes gyá-
rainak varrógépeiből nagy raktár tartok, s így a varrógépek leggel-
csóbban nálam szerezhetők be. — Műhimzés és applikáció munkáit in-
gyen tanítom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek

kat. Sajtóegyesület
levélzáró-bélyegeinek
új sorozata
már megjelent és kapható!
12 különféle kép!
4 színváltozat!
Megrendelhetők a Kat. Sajtó-
egyesület központi irodájában:
Budapest, Ferenciek-tere 7.
V. lépcső, I. emelet.
I. iv (120 db) ára 2.40 H. I. db 2 fill.
A legkisebb mennyiség, melyet
postán bérmentve küldenek, fél
iv (60 db) ára 1.20 K.
Rendeljen belőlük utalványon és
jeljeze, hogy levélzáró-bélyeget
kíván!
A pénz előre beküldendő!
Hitel nincs! Hitel nincs!
Vásárolja és terjeszse e
olyegetek!

Spekon olaj
PLATTA ANTAL UTODA
órás, ékszerész és mechanikus
Jászberény, a Jászerep bank épületében.